

ՔԱՂԱԿԱՆ ԽԵՂԱԿԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԻՄ, ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՄ...

Տէր իմ, կը տառապիմ ուժերէս վեր անյոյս...
 Սակայն ո՞չ մէկ կամուրջ անդունդին վրայ մտին՝
 Որ հայրական բու լոյսդ մօսեցընէր հոգւոյս
 Ու խաւարին ծոցէն ոռղին տանէր ա'լ զիս:

Տէր իմ, երկար ատեն երշանկութիւնն ու Դուն
 Նոյն ոյժն եղաք իմ մէջ, ճո՛յն երազը ըրբեղ,
 Սակայն որքա՞ն իիչ էր ենզմէ ծորող զով ջուն,
 Երբ ծարաւիս համար հարկ էր սիրոյդ հեղե՛ղնի...

Գուցէ ո՞չ մէկ էակ զգացաց պահանջն այդ վառ՝
 Ասուածային, անն'զր, համապարփակ սիրոյն՝
 Որքան իմ սիրս... սակայն Հա՛յր անտարբեր, ո'վ Հայր,
 Զարձագանգեց բու ժայռդ իմ ձայնին դէմ քրբուն:

Ո՞չ բաւալումն անվերջ բորբ աստերուն լուսեղ,
 Ո՞չ հրաւափառ աւօսն ու ժայթքումներն հուրին,
 Ո՞չ ծովերու ծփանքն, լեռնաըրդան բիւրեղ՝
 Կցան զըծել բու դէմք՝ որքան սիրսն իմ խորին:

Մի՛ բացակայ անձէս հոգիս պլացաւ առ մեզ՝
 Ցաւի կամ վերացման նամբով մե՛զ գտնելու.
 Մերք կարօսիս պարզած ծովերէն սիրակէզ,
 Մերք բաժանման վերջին ողջինին մէջ հասու...

Քե՛զ փնտուեցի ամէն խորանի դէմ ծաղկած,
 Ամիւնի, նէնսի տանարներուն մէջ վառ,
 Կորընքոսի աւեր մենեններուն դիմաց՝
 Ծնրադրեցի անցեալ բի՛ւ ձեւերուդ համար...:

Լսուեր մը լոկ մեզմէ՝ եղերանո՞յց ու ժաղցր
 Ես կարծեցի տեսնել զինուորի մը դէմքին՝
 Որ քողերով իր տունն, լուս ու ժպտուն կ'երքար,
 Քե՛զ պէս ձերբազատուած կապաններէն հողին...:

Քեզ պէս անհըպիի գեղեցկութեամբ անեղ՝
Կային սուրբերն աննիթ, Հայու խո՛ր աչերով
Խորենացին, Մատոց, Նարեկացին ըլքեղ՝
Որոնք ձեւե՛րդ էին՝ ազգային տարազով:

Հա՛յր իմ տարերային, տարերին չափ զօրեղ,
Ս.նդո՛ւնդ՝ կեանի, մահուան ու դասերուն նոսող,
Ի՞նչ ձեռներով, խոկով, եւ աչերով բիւրեղ
Պեղել, ցոլացնել ժեզ, ով հա՛նք դու գաղտնասմող...:

Տէ՛ր իմ, կը տառապիմ գաղտնիքներովդ անհուն,
Սակայն կասկած, ներքում, օրէնք ու փաս անել՝
Մէկ կողմ բողած՝ կուգամ, ով Ս.նծանօթ ներհուն,
Աստուածային ժու յո՛րդ ակունքներէդ ըմպել...:

ՄԱՐԴԻ Ա.ԹՄԱԶԵՍԱՆ

19 Մայիս 1953, Փարիզ

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ

Եմ երկիր, դուն ծաղկեր ես նորեն,
Հայրենի արեւուն տակ արգար,
Միւնքը բոյըդ ինձ՝ կը բերեն:

Արեւըդ ա՛լ պայծառ մընայ միւս,
Չըյիշես անցեալի Սուզը Մեծ,
Գունենաս ա՛լ բընաւ վեր ու վիւս:

Եմ երկիր, կ'ուզեմ որ ա՛լ հրապարս
Ըլլաս դուն, բայց մընաս նաեւ նեզ,
Եւ ըլլաս յաւիշենան ա՛լ անպարս:

Եւ փոխան աննաօիր իմ սիրոյն,
Քեզ՝ համար ունեցած կարօսին,
Կ'ուզեմ որ գեր զիտնաս իմ անունն:

Եւ կ'ուզեմ տակաւին որ բըրբուայ,
Իմ երգը ուստեւրուգ, դուստեւրուգ
Սըրտերուն մէջ, օրբքանցն ալ վլրայ:

Այսխանը երէ տա կը տեսնես,
Չըկարծես քէ կրթամ սակարկել,
Գիտցիր որ այդ ալ չեմ ուզեր ես:

Մ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ